

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Adéla Mochanová

Název práce: Databáze a dostupnost sbírkových předmětů k výzkumným účelům

Oponoval: Patrik Galeta

1. **CÍL PRÁCE** (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Domnívám se, že cílem práce bylo posouzení přístupnosti materiálu z paleoantropologických výzkumů ke studiu v muzeích a v on-line prostředí. Cílům práce je z kontextu rozumět, ale mohl by jim lépe odpovídat název práce (chybí odkaz na paleoantropologii) a text práce (neupřesnění, že jde o muzejní výzkum paleoantropologického materiálu). Bez ohledu na vhodnost formulaci jsou cíle práce splněny.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Viz níže.

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formální úprava je uspokojivá. Textu občas chybí plynulost, ale nijak to neuráží. Citace v textu jsou korektní. Výčet literatury by si zasloužil editaci (sjednocení kapitálek, mezery před dvojtečkou, spojovníky a pomlčky). Kvalita příloh je nižší, ale není to až tak důležité. Např. prezentace koláčových grafů na polovinu A4 je zbytečný luxus. V Tab. 1 je jeden stát kódován několika způsoby (asi šlo o otevřenou otázku, ale lze sjednotit), tabulka nemá popisek.

Členění kapitol pro mne moc přehledné není (viz dále).

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Text bakalářské práce je ve své podstatě pojednáním o otevřené paleoantropologii, tj. o historii a současnosti sdílení dat z paleoantropologických výzkumů odborné i laické veřejnosti.

Autorka se snažila podchytit faktory, které ovlivňují zpřístupňování dat z paleoantropologických výzkumů. To mělo vysvětlit současný stav a být podkladem pro hledání východisek do blízké budoucnosti. Domnívám se, že tyto faktory mohly být hlavní linií organizace textu, ale není tomu tak. Dobrým důkazem je například text Závěru, ve kterém faktory shrnuty nejsou a autorčin výhled do budoucnosti otevřené paleoantropologie tak vyrůstá z ničeho.

Domnívám se, že by práci prospělo:

- (1) Vyjasnění návaznosti paleoantropologického výzkumu a muzejnictví. Z textu není jasná linie, kdy se paleoantropologický nález stává muzejním sbírkovým předmětem, což je důležité k pochopení tématu. Domnívám se, že autorčiným záměrem je spíše posouzení stavu

otevřené vědy z hlediska sdílení dat autory paleoantropologických výzkumů (viz kapitola 1.1 Otevřená věda). Sdílení dat muzejních organizací je apriorní a vychází z definice jejich činnosti, problémem není nebo by nemělo být.

- (2) Definice primárních a sekundárních paleoantropologických dat. Pokud jsem to nepřehlédl, pak autorka necituje zdroj, ze kterého definice přejímá. Primární data bývají spojována s identifikačním stádiem výzkumu, zatímco sekundární data s analýzou a interpretací primárních dat. Pro autorku BP jsou primárními daty paleoantropologie nálezy (kosterní pozůstatky, artefakty, environmentální vzorky), zatímco sekundárními daty jsou pro ni záznamy primárních dat (odlitky, fotografie, CT snímky, databáze).
- (3) Shrnutí české a mezinárodní legislativy do jedné kapitoly. Bylo by to přehlednější.

Zařazení praktické části je vedeno dobrou snahou, ale závěry není možné považovat za reprezentativní. Velikost souboru a způsob sběru dat to neumožňují. Praktická část je ale dobrým prostředkem ilustrace problémů, se kterými se výzkumníci v paleoantropologii setkávají. Praktická část by ale mohla lépe navazovat na teoretickou kapitolu. V teorii bylo možné odvodit problémy, které otevřenou vědu limitují a pak s tím konfrontovat data z praktické části, byť ne úplně reprezentativní.

Práci nicméně považuji za uspokojivou. Téma práce je školitelem dobře zvoleno. Autorka podle mého názoru pracovala pečlivě, snažila se na problém otevřené vědy nahlédnout z několika pohledů. Pracovala s historickou perspektivou, která současný stav podmiňuje. Naznačila logické důvody, proč autoři výzkumů omezují přístup k datům z terénu. Prokázala dobrý přehled o mezinárodních databázích paleoantropologických dat. Jen si myslím, že mohla údaje lépe systematizovat, což by zpřehlednilo a vyjasnilo závěry práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Domníváte se, že otevřená data se mají týkat pouze nálezů nebo kompletní dokumentace z terénu?
2. Máte přehled, jak funguje otevřená paleoantropologie věda v České republice? Jaký byste očekávala postup, kdyby archeologové v Dolních Věstonicích našli další kosterní nálezy z období gravetienu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Velmi dobře.

Datum: 22.5.2023

Podpis:

